

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2218/2019
06.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Милићевић, адвокат из ..., против туженог "ББ" А.Д.О. ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 691/19 од 12.03.2019. године, у седници већа одржаној дана 06.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 691/19 од 12.03.2019. године и **ПРЕСУЂУЈЕ**:

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Шапцу П 1582/2017 од 04.12.2018. године, у ставу првом, другом и трећем изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке пресуде Основног суда у Шапцу П 1582/2017 од 04.12.2018. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 398.777,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке до исплате, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде, под претњом принудног извршења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу П 1582/2017 од 04.12.2018. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати и то за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 355.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 7.500,00 динара, за претрпљени страх износ од 30.000,00 динара и за наруженост износ од 30.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 04.12.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде услед потпуне неспособности за рад исплати за период од 13.11.2015. године до 12.11.2016. године појединачне месечне новчане износе, а на име изгубљене зараде услед умањења радне способности за период од 13.11.2016. године

до 03.12.2018. године појединачне месечне новчане износе, све ближе наведено у том ставу изреке, сваки са законском затезном каматом, почев од 5-ог дана у месецу за претходни месец па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу месечно на име ренте плаћа износ од 7.869,00 динара, почев од 04.12.2018. године па убудуће док ова обавеза по закону траје или се не измени, до 5-ог у текућем месецу за претходни месец, са законском затезном каматом почев од доспелости сваке рате до исплате, с тим да је заостале рате дужан исплатити одједном, све у року од 15 дана од пријема одлуке. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде нематеријалне штете исплати и то за претрпљене душевне болове због умањења животне активности разлику до траженог износа од 380.000,00 динара, за претрпљене физичке болове разлику до траженог износа од 30.000,00 динара и за претрпљене душевне болове услед наружености разлику до траженог износа од 50.000,00 динара. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 283.027,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности одлуке до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема преписа одлуке, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 691/19 од 12.03.2019. године, ставом првим изреке, жалба туженог је делимично усвојена, па је пресуда Основног суда у Шапцу П 1582/2017 од 04.12.2018. године: 1. у побијаном усвајајућем делу одлуке о накнади нематеријалне штете из става првог изреке потврђена за износ од 130.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности и за износ од 6.000,00 динара за претрпљене физичке болове, све са законском затезном каматом почев од 04.12.2018. године до исплате, те је у том делу жалба туженог одбијена, а пресуда је преиначена у преосталом усвајајућем делу, тако што је одбијен захтев тужиоца за исплату износа накнаде штете за душевне болове због умањења животне активности и претрпљених физичких болова преко досуђених преиначених износа, па до износа досуђених првостепеном пресудом, са припадајућом каматом, док се захтев за накнаду штете за претрпљени страх и душевне болове због наружености у целости одбија; 2. у побијаном усвајајућем делу одлуке о накнади материјалне штете из става другог изреке, потврђује за период од 13.11.2015. године до 03.12.2018. године, за појединачне месечне новчане износе ближе описане у том ставу изреке, сваки са законском затезном каматом почев од 5-ог у месецу за претходни месец па до коначне исплате, те је у том делу жалба туженог одбијена, а пресуда преиначена у преосталом усвајајућем делу, тако што је одбијен захтев тужиоца за исплату износа накнаде материјалне штете због изгубљене зараде преко досуђених преиначених износа па до износа досуђених првостепеном пресудом, са припадајућом каматом; 3. у побијаном делу одлуке о досуђеној ренти из става трећег изреке првостепене пресуде, потврђује за износ од 6.295,20 динара месечно, коју је тужени дужан да исплаћује на начин и у роковима утврђеним првостепеном пресудом, па је у том делу жалба туженог одбијена, а преиначена у преосталом усвајајућем делу, тако што је одбијен захтев за исплату ренте преко досуђеног преиначеног износа па до износа досуђеног првостепеном пресудом; 4. у делу одлуке о трошковима поступка из става петог изреке првостепене пресуде,

преиначена је тако што се досуђени износ трошкова спора снижава на износ од 248.576,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности одлуке до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за досуђење трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде (у преиначујућем делу) тужилац је благовремено преко пуномоћника изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијену пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да се дана 12.11.2015. године око 08,00 часова у насељеном месту ... на путу ...– ... десила саобраћајна незгода у којој је тужилац, рођен ... године, претрпео тешку телесну повреду у виду серијског прелома ребара са дислокацијом, потрес мозга, нагњечно-раздерне ране главе и десне јагодичне кости, истегнуће и угануће вратног дела кичме. Критичном приликом тужилац се у својству пешака кретао коловозом, по десној траци гледано у смеру кретања пешака и возила, јер уређена пешачка стаза уз коловоз не постоји и то непосредно уз десну ивицу коловоза. Путничко возило, које је било осигурано код туженог од аутоодговорности, је предњим десним бочним делом налетело на тужиоца, ударивши га у задњи леви део тела, од чега је набачен на предње ветробранско стакло, након чега је пао на коловоз. Том приликом путничко возило пред настанак саобраћајне незгоде, а ни после саобраћајне незгоде није вршило интензивно кочење. Из налаза и мишљења судског вештака саобраћајне струке произлази да је узрок настанка саобраћајне незгоде необезбеђивање минималног безбедног бочног одстојања десне бочне стране путничког возила у односу на леву страну тела пешака, док у кретању пешака нема елемената који би се налазили у узрочно-последичној вези са настанком саобраћајне незгоде. Основно јавно тужилаштво у Шапцу је решењем КЕО бр. 19916 од 13.11.2017. године одбацило кривичну пријаву поднету против ВВ (возача) за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3., у вези члана 289. став 3., у вези става 1. КЗ, јер је осумњичени извршио обавезу из члана 283. став 1. тачка 2. ЗКП (опортунитет). Код тужиоца је услед претрпљених повреда постојао потпуни губитак радне способности од 12.11.2015. године до 12.11.2016. године, а након тога је заостало трајно умањење радне способности од 25%. Тужилац је по струци КВ радник – ..., ..., а у периоду пре незгоде је радио као НК радник. Из налаза и мишљења судских вештака медицинске струке утврђено је да је код тужиоца дошло до трајног умањења животне активности од 25%, а трпео је физичке болове и страх трајања и интензитета описаних у налазима, и естетску наруженост у лаком степену, што се манифестује ожиљцима у пределу лица. Тужени је у вансудском поступку 03.02.2017. године тужиоцу исплатио износ од 270.000,00 динара на име душевних

болова због умањења животне активности, 170.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, 160.000,00 динара на име претрпљеног страха и 50.000,00 динара на име душевних болова због наружености, и то умањивши процењене износе за 10% на име доприноса тужиоца настанку штетног догађаја.

Првостепени суд је закључио да је искључива одговорност за настанак предметне саобраћајне незгоде на страни осигураника туженог и да је неоснован приговор подељене одговорности истакнут од стране туженог, будући да Закон о основама безбедности саобраћаја на путевима не прописује обавезу пешака да се креће левом страном коловоза у насељеном месту, већ само ван њега.

Другостепени суд је преиначио одлуку првостепеног суда, будући да је утврдио да је тужилац допринео настанку штете у висини од 20%, па је износе које је по његовој оцени правилно одмерио првостепени суд, умањио за сваки вид штете за наведени допринос, сагласно члану 192. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је погрешно применио материјално право и то одредбу члана 192.300, када је преиначио одлуку првостепеног суда у усвајајућем делу на начин што је делимично одбио тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне и материјалне штете.

Одредбом члана 104. Закона о основама безбедности саобраћаја на путевима, прописано је да на путу на коме не постоји тротоар или друга површина одређена, односно погодна за кретање пешака, пешаци могу да се крећу по коловозу. Одредбом члана 106. истог закона, прописано је да је пешак који се креће по коловозу на јавном путу ван насеља дужан да се креће уз леву ивицу коловоза у правцу кретања.

Имајући у виду чињенично стање утврђено у првостепеном поступку, а нарочито налаз и мишљење судског вештака саобраћајне струке, као и цитиране законске одредбе, и овај суд, попут првостепеног суда, налази да је за саобраћајну незгоду искључиво одговоран осигураник туженог, те да тужилац није допринео настанку штете, будући да није имао законску обавезу кретања коловозом у супротном смеру од кретања путничких возила, јер се незгода догодила у насељеном месту, те да је узрок настанка саобраћајне незгоде необезбеђивање минималног безбедног бочног одстојања десне бочне стране путничког возила у односу на леву страну тела пешака. Притом, овај суд налази да другостепени суд у конкретном предмету није могао без отварања расправе да утврди допринос тужиоца настанку штете, будући да питање подељене одговорности представља питање правилности примене материјалног права, али је уско везано за чињенично стање, а у конкретном спору чињенично стање утврђено од стране првостепеног суда, које је као правилно и потпуно утврђено прихватио и другостепени суд, будући да није отворио главну расправу, јесте да у кретању пешака није било елемената који би се налазили у узрочно-последичној вези са настанком саобраћајне незгоде.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 416.став 1. ЗПП усвојио ревизију тужиоца и пресудио тако што је преиначио другостепену пресуду, одбивши као неосновану жалбу туженог и потврдивши првостепену пресуду, те је одлучио као у ставу првом изреке.

Тужилац је постигао успех у спору у висини од 1.430.219,00 динара, па су му досуђени на основу одредбе члана 165. став 2. ЗПП трошкови целог поступка и то износ од 283.027,00 динара на име трошкова првостепеног поступка који су правилно одмерени и образложени првостепеном пресудом, као и трошкови поступка по ревизији, сразмерно висини побијеног дела (487.677,40 динара) и то трошкови на име састава ревизије у износу од 18.000,00 динара, судске таксе на ревизију у висини од 39.100,00 динара и судске таксе на одлуку по ревизији у износу од 58.650,00 динара, дакле, укупно износ од 398.777,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке до исплате.

На основу члана 165. став 2., у вези чланова 153. и 154. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке пресуде.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић